

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИСОКИ САВЕТ ТУЖИЛАШТВА

ул. Ресавска бр. 42
11000 Београд

А бр. 387/26
17.6.2026. године
Београд

**Издвојено мишљење члана Савета, Предрага Миловановића,
на нацрте правосудних закона**

Најпре, желим да укажем да имам пуно разумевање што је потпредседник Савета одабрао формат телефонске седнице како би се чланови Савета изјаснили, а на крају и Савет дао своје мишљење у вези предложених измена. У питању је виши интерес, да на кажем стање државне нужде, а знамо да нужда закон мења, па се у овом случају малтене без озбиљније расправности о најважнијим изменама системских закона који се тичу јавнотужилачке организације ушло без дискусије. Уистину, коришћењем форме ванредне седнице телефонским путем лишили смо стручну и ширу јавности да се о предложеним изменама чује глас „правосудне владе”.

Па ипак, драго ми је што је имплементирана у пракси одредба Пословника о раду Савета, те заживелој пракси да се записници са телефонских седница објављују на интернет сајту Савета, отуд користим прилику да изнесем одређене резерве спрам појединих предложених решења.

Најпре бих похвалио напоре предлагача измена закона - Министарства Правде које је на овај начин заправо предложило *restitutio in integrum*, с тим да су нека предложена решења боља од пређашњих, али постоје и нека која су подложна критици.

Наиме, неспорно је да су испочетка сва статусна питања носилаца јавнотужилачке функције требало да буду у надлежности Савета, тако да је то сада опстало и у овим изменама, с тим да је исправљења једна од кардиналних погрешака законодавца, која се очитовала у дозвољавању вертикалног упућивања. Евидентно да је Венецијанска комисија као саветодавно тело Савета Европе, чији смо ми члан, успела да снагом свог ауторитета кроз скорашње мишљење експерата утиче на наше доносиоце одлука да то решење, али и још нека друга решења ревидира.

Према томе, када се сагледају сва решења, стичем утисак да ће финално мишљење Венецијанске комисије на крају бити такво да су предложена решења у највећој могућој мери усклађена са стандардима Савета Европе.

Са друге стране, и поврх свега тога, у погледу нацрта Закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву, *изражавам критички став према одредби из чл. 5 који се односи на чл. 22 ст. 1 Закона о јавном тужилаштву, у вези састава Комисије*. По мени, предложено решење не одражава репрезентативност јавнотужилачке организације. *Упадљиво изостаје да један или пак двојица чланова Комисије и њихови заменици буду бирани из реда јавних тужилаштава Основних јавних тужилаштава*. Поред тог аргумента, истичем и аргумент природе ствари, да је посве разумно да пошто смо и до сада имали део приговора подношених на Обавезна упутства главних Основних јавних тужилаштава, да ту материју најбоље познају они јавни тужиоци који у њој актуелно поступају. Овим, не желим ни на који начин да умањим значај јавних тужилаца из виших нивоа, али због готово сталних измена законског оквира, као и фактичких питања која се отварају током поступка, посебно у делу целисходности примене неког од института поједностављених форми поступања, *eo ipso*, најбољи познаваоци су они који у тој материји свакодневно поступају. Има још аргумената у прилог овог становишта, али ми форма не дозвољава да будем безобалан, а и нема дијалектике. Само ћу додати да је Комисија могла да броји седам чланова, што би било компромисно решење да се евентуално помире и другачија становишта.

Такође, *чл. 5 ст. 9 Закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву*, предвиђа једно проблематично решење које је контрадикторно ранијим мишљењима Венецијанске комисије која је стала на становиште да о приговору против Обавезног упутства *треба да одлучује неко независно тело ван јавнотужилачке хијерахије*. Потенцијално се увођењем Колегијума Врховног јавног тужилаштва ствара нека врста пандана Комисији из чл. 22 Закона о јавном тужилаштву, пошто Врховни јавни тужилац у складу са својом законом установљеном надлежношћу може извршити увид у сваки поједини предмет било ког тужилаштва, те издати обавезно упутство за поступање у том предмету. На тај начин би се елегантно заобишла Комисија из чл.22, па самим тим и да о томе одлучује тело ван хијерхије. Не треба да подсећам на овласти Врховног јавног тужиоца, које без обзира што су након Уставне и законодавне реформе добрим делом уравнотежене са Саветом, он и даље *de iure*, али и *de facto* представља омнипотентну фигуру сваког државно-правног поретка.

Похвалан је механизам „одмрзавања” рада Савета, предвиђен у чл. 8 ст.2 Нацрта измена Закона о јавном тужилаштву. Мислим да предложено решење уважава реалност честих блокада рада Савета, с обзиром на потребу за постизањем високо квалификоване већине за доношење одлука, па је ово „одблокиравање” превасходно у интересу постизања компромиса око капиталних питања основног функционисања јавнотужилачке организације.

Уједно је спрам важјећег решења, похвално предложено законско решење у коме је редифинисан однос између Врховног јавног тужилаштва и Министарства правде. Измењеним решењем је враћена аутономија Врховном јавном тужилаштву у

области међународне сарадње што је од изузетне важности у ери глобализације која је са собом донело енорман пораст прекограничног криминала.

Исто тако, похвално је *враћање надлежности Колегијума јавних тужилаштава. То је кључ за успостављање баланса моћи између руководиоца тужилаштава и колектива.*

Затим, *афирмативна је одредба којом се укида реизборност вршилаца функције и главних јавних тужилаца, уз заштиту њиховог тренутног статуса. Другим речима, враћањем минулог решења се избегава стварање „професионалних шефова”.*

На концу, мислим да је предлагач у чл. 12 Измена Закона о јавном тужилаштву прописао релативно кратке рокове Савету у коме је потребно донети предвиђена акта и расписати јавни позив. Ово са разлога моментума у коме се налазимо, јер следи сезона коришћења годишњих одмора, те потенцијалне немогућности да се заседа у пленуму и разматрају ова питања.

Надаље, *имам примедбу на Нацрт Закона о изменама Закона о подручјима и седиштима судова и јавних тужилаштава.* Без обзира на одлагање примене закона, уз сво уважавање чињенице да ће се наредне године у нашој земљи одржати међународна манифестација „Експо”, што несумњиво може бити један од разлога за деобу, и даље упадљиво изостаје анализа о потреби поделе Трећег основног суда и Трећег основног јавног тужилаштва.

Мислим да је евентуалној реорганизацији мреже судова и јавних тужилаштава потребно приступити свеобухватнијом анализом, из које би проистекле релевантне чињенице за разбориту одлуку. У том смислу, можда би требало размишљати о враћању ОЈТ Бујановац, ОЈТ Ивањица или пак ОЈТ Димитровград. Наравно, то су тек моја лична запажања из пређашње изборне кампање и обиласка свих основних, али и још неких јавних тужилаштава. Но, без обзира на моје импресије, јасно је да оне морају имати потпору у чињеницама.

На самом крају, истичем да у погледу осталих Нацрта измена закона немам озбиљнијих примедби које би заслужиле да буду означене у овој форми телефонске седнице.

ЧЛАН
ВИСОКОГ САВЕТА ТУЖИЛАШТВА
Предраг Миловановић

Handwritten signature of Predrag Milovanovic, written in black ink over a blue circular stamp. The stamp contains the text 'ЧЛАН ВИСОКОГ САВЕТА ТУЖИЛАШТВА' and 'ПРЕДРАГ МИЛОВАНОВИЋ' around the perimeter, with 'БЕОГРАД' at the bottom.